

„Nezinu, ko viņiem atbildēt“

- Si gada septiņos mēnešos republikāniskajam projektēšanai un māju celtniecības trestam — vienam no lielākajiem rajona rūpniecības un būvniecības uzņēmumiem — no rajona tirgus fondiem nav iedalīta NEVIENA viegla automašīna. Tādēļ darba kolektīva konferences delegāti pilnvaroja tresta pārvaldnieku V. Veidi un arodkomitejas priekšsēdētāju A. Surguntu lūgt izskaidrojumu rajona izpildkomitejas plānu komisijā.

Analoģiskus lūgumus, tikai mutvārds, no lasītājiem saņem arī mūsu laikraksta redakcija. Jautājumi parasti ir vieni un tie paši, proti — cik vieglo mašīnu iedalīs, kam un kādā sakarībā. Visbiežāk cilvēkus interesē, kāpēc dota iespēja iegādāties vieglo automobili tā vai citā rangā priekšniekam. Turklāt jautājumus bieži vien pavada visai indīgas replikas: sak, priekšniekiem viss atļauts, rajonā parādījušies gandrīz vai kaut kāda «automafija».

Lai šādām runām gūtu atstiprinājumu vai arī tās atspēkoto un pie reizes arī noskaidrotu situāciju, devos pie rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieka, plānu komisijas priekšsēdētāja Jura Līvāna. Un, lūk, mēs kopīgi šķīrstām mapi, kur viss uzskaitīts, iepriekš norunājuši, ka pārliksim tikai šo gadu, jo par visu, kas noticis agrāk, tagadēja izpildkomiteja un tās plānu komisija atbildību nenes. Un vēl viena piebilde: analizēsim situāciju tikai rajona līmenī, uzņēmumos un organizācijās, kuras saņem 40 procentus no rajonam iedalītā vieglo automobiļu tirgus fonda, bet pārējie 60 procenti tiek agrorūpnieciskajai apvienībai «Preliņš», kura viegla mašīnas sa-

fondu (faktiski tas ir 1990. gada pirmā pusgada fonds) rajonam paredzēti 23 dažādu marķu vieglo automobiļi. Ar rajona izpildkomitejas šī gada 21. februārī pieņemto 54. lēmumu tie sadalīti šādi: agrorūpnieciskajai apvienībai — 12 automobiļi, pārējie — iestādēm, uzņēmumiem un organizācijām. Pa vienai vieglojamašīnai piešķirts arī ražošanas apvienību «Daiļrade» un «Jūrmala» un Ogres trikotāžas kombināta filiāļiem. Līvānu stikla fabrikai, Agrobankas nodaļai, tautas izglītības nodaļai, biokimiskajai rūpniecībai, rajona patērētāju biedrību savienībai, kadrās fabrikai un Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombinātam, kā arī... Daugavpils vispārējās celtniecības trestam (bet par to — ipasa saruna). Kam konkrēti pārdot attiecīgo automobili, izlēma uz vietām darba kolektīvos.

Starp citu, šis ir pirmais gads, kad vieglo, automobiļu sadale konkrētiem cilvēkiem gandrīz simtprocentīgi nodota darba kolektīviem. Acīmredzot, tam ir sava nozīme — viegla automašīna piemums kļuvusi par sava veida stimulu, apbalvojumu (protams, ne jau no labas dzīves), jo kolektīviem pašiem labāk redzams, kurš visvaldāk pelnījis tiesības to iegā-

gas. Un tomēr kur garai, tija, ka galvena darbu uzņēmēja paraugam nesekos līdzuzņēmēji: elektriski, sakarnieki un pārējie?

Taču — turpināsim analīzēt sadali. Otrajā ceturksnī papildus tirgus fondam rajons saņēma četrus vieglos automobiļus. Divi atkal atdoti lauksaimniekiem, divi — rajona autoinspekcijai, ņemot vērā tās kritisko stāvokli ar autotransportu.

Otrajā pusgadā situācija ir šāda: rajonam pavisam iedalītas 27 viegla automašīnas, to skaitā — 19 «Moskviči», 2 LUAZI, viens UAZs, 2 «Zaporožci», 2 «Žiguli», viena «Niva». Uzņēmumiem, organizācijām un iestādēm «atvēlētas» 12 mašīnas. Pa vienu «Moskvičam» piešķirts Dabas aizsardzības reģionālās komitejas nodaļai, siera rūpniecībai, Līvānu patērētāju biedrībai, 8. autokombināta filiālei, rajona statistikas nodaļai, Jaunaglonas lauksaimniecības skolai, sakaru mezglam, apvienotajai katlu māju un siltumtīklu direkcijai, 24. ceļu remontu un būvniecības pārvaldei. LUAZs iedalīts rajona izglītības nodaļai, «Zaporožecis» — kādam ilggadējam padomju darbiniekam. Nav skaidrs «Žigulu» liktenis, jo šo automobili bija iecerēti piešķirt vienam no mūzikālajiem vadītājiem, taču radušies sarežģījumi — uz kuras organizācijas rēķina to izdarīt? Un visbeidzot «Niva» nomainīta ar «Moskviču», kurš pēc darba kolektīvu un padomes lūguma piešķirts vienam no rūpniecības uzņēmumu vadītājiem.

Tādējādi neapstiprinās baumas par to, kādā ceļā pie «Žigula» ticis rajona izpildkomitejas priekšsēdētājs, tas nav priekšsēdētāja, kas nav priekšsēdētājs, gus fonda.

Bet tagad atgriezīsimies pie republikāniskā projektēšanas un māju buves tresta, kur par personisko automobili sapņo apmēram divsimt cilvēku. Iespējams, rajona izlēmā tā treste saņem mašīnas

ziem republikas Ministru Padomes lēmumiem trestam prievillīgā kārtā piešķir viegla automašīnas, lai tas pārdotu tiem darbiniekiem, kuri strādāja Slavutičā, bet tagad likvidē zemesstrīces sekas Armēnijā. Taču tas nebūt nenozīmē, ka trestam var tā vienkārsi atņemt ar roku. Un tā butu arī zaimošana, jo tie, kas strādājuši Černobilā un Slavutičā, par šīm mašīnām jau samaksājuši parāk dārgu cenu — savu veselību. Nevienam nav vajadzīgi arī šādi spriedelējumi: mūsu pārvaldnieks nav ievēlēts rajona padomē, tāpēc arī pretinums tādā attieksmē. Pajautāju Jurim Līvānam, kā viņš domā reaģēt uz vēstuli no tresta. «Nezinu, ko viņiem atbildēt», sacīja Juris.

Es viņu saprotu. Ko lai atbild trestam (un ne tikai tam), ja šogad rajonam iedalīti tikai 54 viegla automobiļi, bet pērņ bija 101, turklāt — 40 «Žiguli»? Cerība saņemt papildus fondus ir parāk iluzoriska.

Un tomēr — derētu pazon dēt «augšu», tas ir — Latvijai Patērētāju biedrību savienību. Ne tikai mūsu, bet arī citu Latgales rajonu vadītājiem radušās aizdomas — un, acīmredzot, ne bez pama — ka republikas līmenī fonda sadalē tiek pieļauta ne taisnība. Jo vairāk tāpēc, ka nereti tas tiek darīts no spēka pozīcijām. Cerēsim, ka rajona vadībai būs cietis mugurkauls, un tā spēš aizstāvēt mūsu pilsetnieku un laucinieku intereses. Un var tika apsvēkt plānu komisijas apņēmību beidzot nokārtot vieglo automobiļu pirkrtgribētāju uzskaiti, tas ir — pieprasīt no uzņēmumiem un organizācijām laikus iesniegt pietiekamus, pārskatus utt.

Personīgi es negribētu pie dalīties vieglo automobiļu pārdošana izsolē. Pat skatītājam lomā. Jo varu iedomāties cilvēk nomācošu iespaidu atstājot šādas izsoles, kuras daļi republikas rajonos